

Biztonság Hete témahét

Komplex Instrukciós Program szerinti óraterv

Készítette: Kovács Melinda

Budapest, 2019. 08. 26.

Tantárgy: Osztályfőnöki óra

Osztály: 5. osztály

Létszám: 16 fő

Tanítási egység: Közlekedési ismeretek és baleset-megelőzés

Az óra típusa: Gyakorló óra

Nagy gondolat: "A szerencse is belefárad, ha sokáig a hátán kell hordania valakit" (Gracián)

Felhasznált eszközök: íróeszközök, színes filctollak (4 csomag), A3-as papír (4 db), cetlik (16 db), Élet Úton kivágható figurák, színes papírdarabok, olló, ragasztó, gyurmaragasztó, hurkapálcika, Így közlekedj biztonságosan V. osztályosoknak

Felhasznált ismeretek: Általános tájékozottság, Általános életvitel és technika: Közlekedési helyzetek, veszélyek, balesetek elemzése, megelőzése.

Fejlesztendő területek: téri és idői orientáció, rövid- és hosszútávú emlékezet, munkamemória, helyesírás, íráskészség, vizuális észlelés és differenciálás, kreativitás, szociális képességek, együttműködés, szókincsfejlesztés, nyelvi kifejezés, szóbeli szövegalkotás

Az óra szerkezete:

1) Alapelvek, szerepek áttekintése, tanári motiváció: -Mivel jöttél iskolába? A tanulóknak a terem négy sarkába kell állni aszerint, hogy mivel jöttek az iskolába (gyalog, kerékpár, autó, tömegközlekedés), majd közösen megbeszéljük, hogy melyik csoportba tartoznak a legtöbben, legkevésbében -Idővonalat kell alkotni aszerint, hogy ki hány percet utazik -Nagy gondolat ismertetése, ötletek gyűjtése a magyarázathoz	7 perc
2) Csoportalakítás Szerepek:kistanár, jegyzetelő, beszámoló, anyag-, idő- és rendfelelős	3 perc
3) Csoportmunka	20 perc
4) Csoportok beszámolója	5 perc
5) Egyéni feladatok	3 perc
6) Egyéni beszámolók	3 perc
7) Az óra értékelése	4 perc

A közlekedés nagy szabadságot ad, de nagy felelősséggel is jár. Közlekedj biztonságosan!

I.csoportfeladat:

- Készítsetek makettet az iskola közvetlen környékéről! Szerepeljenek rajta az általatok használt autók, járdák, kerékpárutak, gyalogátkelőhelyek, KRESZ-táblák!
- Az ÉletÚton kivágható figurákat helyezték el a megfelelő helyre a makett utcáin!
(<http://www.eletuton.hu/attachments/attachment/1321/Kiv%C3%A1ghat%C3%B3-figur%C3%A1k.pdf>)

Egyéni feladat az I. csoporthoz:

1.tanuló: Az iskola bejáratánál egy járókelő útbaigazítást kér tőled. Magyarázd el neki a makett alapján, hogy merre kell mennie a buszmegállóba!

2.tanuló: Gyűjtsd össze a KRESZ-táblákat a makettetekről, és írd le, hogy mit jelentenek! Szerinted minek a rövidítése a KRESZ?

3.tanuló: Számold össze, hogy hány gyalogátkelőhely szerepel összesen a maketten! Hány lenne akkor, ha holnap reggelre háromszor annyit festenének fel, mint amennyi most van, de lekopna belőle 2?

4.tanuló: Jelöld be a maketten, hogy, ha kerékpárral közlekednél, akkor hová tudnád elhelyezni a kerékpárod, míg iskolában vagy!

A közlekedés nagy szabadságot ad, de nagy felelősséggel is jár. Közlekedj biztonságosan!

II.csoportfeladat:

- Készítsetek posztert az osztálytársaitok számára a biztonságos gyalogos közlekedésről!
- Gondoljátok át, hogy mi jellemző a gyalogos közlekedésre, ha éjszaka vagy nappal közlekedünk, milyen KRESZ-táblák vonatkoznak a gyalogosokra, mi jellemző a különböző évszakok, időjárások gyalogos közlekedésére?
- A poszteren szerepeljenek szövegek, kulcsszavak, ábrák, rajzok is!

Egyéni feladat az II. csoporthoz:

1.tanuló: Válaszd ki a poszterről, hogy szerinted melyik a legfontosabb szabály a gyalogos közlekedéssel kapcsolatban!

2.tanuló: Nézd át az elkészült műveteket, és válassz egy hozzáillő címet!

3.tanuló: Válaszd ki, hogy szerinted melyik a három legfontosabb kulcsszó a poszteren, és foglald bele egy mondatba!

4.tanuló: November 5-én az időjárás-előrejelzés szerint ködös, esős idő lesz. Írd össze a munkátok alapján, hogy ilyen időben mire kell figyelni a gyalogos közlekedés során!

A közlekedés nagy szabadságot ad, de nagy felelősséggel is jár. Közlekedj biztonságosan!

III.csoportfeladat:

- Tervezzetek egy közös utazást, amely során az iskolából indultok egy előre megbeszélt helyre (játszótér, bevásárlóközpont, focipálya, ...)!
- Beszéljétek meg, hogy hová mentek, milyen közlekedési eszközökkel, írjatok róla egy rövid forgatókönyvet és játszatok el egy 2-3 perces jelenetet, amelyben valamilyen közlekedési konfliktus történik (valaki átmegy a piros lámpán, valaki elesik a kerékpárral, rossz megállónál szálltok le, nem áll meg a busz a megállóban, ...)!

Egyéni feladat az III. csoporthoz:

1.tanuló: Keresd ki a Google Térképek alkalmazásban, hogy hány kilométert kell utaznotok, majd váltsd át mééterre!

2.tanuló: Az utazásotok során eltévedtek, és útbaigazítást kell kérnetek egy idegentől! Írd le ezt a párbeszédet!

3.tanuló: Gondold át, hogy miként lehetne megoldani az általatok bemutatott konfliktust másként! Gyűjts össze minél több megoldási módot!

4.tanuló: Szerinted hány percig fog tartani az utazásotok? Onnan hány percig tart majd hazajutnod? Számold ki, hogy összesen hány percet kell majd utaznod?

A közlekedés nagy szabadságot ad, de nagy felelősséggel is jár. Közlekedj biztonságosan!

IV.csoportfeladat:

- Írjatok egy dalszöveget a biztonságos kerékpáros közlekedésről! Legyen legalább három versszaka és egy refrénje!
- A versszakok megírásához tekintsétek át az alábbi dokumentum 9. és 10. oldalát és használjátok fel a dalszöveg megírásához!

(Így közlekedj biztonságosan V. osztályosoknak:
http://www.eletuton.hu/attachments/attachment/926/Kozlekedesi_alapismerek_gyerekeknek_-_pedagogus_screen.pdf)

Egyéni feladat az IV. csoporthoz:

1.tanuló: Gyűjtsd ki a dalszövegből azokat a részeket, amelyek számodra új információt jelentettek!

2.tanuló: Válassz ki egy sort a dalszövegből, és illusztráld rajzzal!

3.tanuló: Válassz ki egy fontos információt a biztonságos közlekedésről, és írd le, hogyan magyaráznád el az óvadás testvérednek!

4.tanuló: Keresd ki, hogy találsz-e rímet a dalszövegekben? Ha nincs, akkor alakíts át úgy két sort, hogy rímeljen!

Megjegyzések:

Az óraterv a K. Nagy Emese által magyar viszonyokra adaptált Hejőkeresztúri Komplex Instrukciós Program szerint készült, amely egy olyan kooperatív csoportmunkára épülő módszer, amelynek célja a tanulók kognitív, affektív és szociális fejlesztésének megvalósítása. A KIP-es tanórák rövid ráhangolódással, tanári motivációval kezdődnek, amelyet az alapelvek áttekintése, szerepkörök meghatározása és a csoportbeosztás követ. Majd a tanulók 4-6 fős csoportokban dolgoznak, a csoporton belül minden tanuló egy-egy szerepkört tölt be (kistanár, jegyzetelő, beszámoló, anyagfelelős, időfelelős, rendfelelős). A kijelölt idő leteltével minden csoportból a beszámoló mutatja be a csoport munkáját, amelyet a többiek végighallgatnak és értékelnek. Az óra végén minden tanuló személyreszabott, differenciált feladatot kap, amely az elkészített csoportfeladatára vonatkozik. Néhány kiválasztott tanuló egyéni feladata bemutatásra kerül, a többiekét a pedagógus egyénileg ellenőrzi, majd értékeli az osztály, a csoportok, tanulók munkáját. Az óra végén pedig visszautalhatunk a nagy gondolatra, ezzel keretbe foglalva a tanórát. A módszerről bővebben: K. Nagy E. (2015). KIP könyv I-II. Miskolci Egyetemi Kiadó. http://kipkozpont.uni-miskolc.hu/content/cont_57077254534252.71481005/kip-konyv.pdf.

Az általam írt csoportfeladatok egy adott osztályra, és adott tanulókra vonatkoznak, így az óraterv más osztályokban való használata mindenképpen módosításokat igényel. A módosításokhoz az alábbi szempontok átgondolását ajánlom:

- A tanulók ismerik-e, használták-e már a csoportfeladatokban megjelölt tevékenységeket, például makett készítése, poszter készítése, drámajáték, dalszöveg írása. Ha nem ismerik ezeket a tevékenységeket, akkor a tanóra megtartása előtt mindenképp meg kell ismertetni velük, mert a számukra ismeretlen feladatok megoldási ideje az előre eltervezettnél hosszabbra nyúlhat, így a csoportok különböző idő alatt végeznek a feladatukkal.
- A pedagógus ismeri-e eléggé a tanulókat, hogy képességeiknek, érdeklődésüknek, sajátosságaiknak megfelelő egyéni feladatokat adjon. Például a 4. Csoport 3. Feladatát olyan tanulónak adjuk, akinek valóban van óvodás testvére, stb. Az egyéni feladatok ezek alapján szabadon módosíthatók, cserélhetők, az a lényege, hogy a csoportfeladatra vonatkozzon, a csoportmunka elkészítése nélkül ne lehessen megoldani.

- A terem, környezet adottságai, például: van-e olyan bútorzat, ami lehetővé teszi a csoportbontást, íróeszközök megléte, internet hozzáférés valamilyen digitális eszközön, stb.
- Pedagógus hozzáállása, például, hogy a nyitott feladatok a tanulók kreativitására, az eddig elsajátított ismereteinek gyakorlati megvalósítására épülnek, és a csoportoktól önálló munkát igényelnek. A pedagógustól segítséget kérhetnek, de ő nem fogja megmondani, hogy mit csináljanak, hanem csak ötleteket, tippeket, segítséget tud adni. Az óra előkészítésénél tehát a pedagógusnak át kell gondolnia, hogy háttérbe tud-e húzódní, és milyen segítséget tud adni anélkül, hogy átvegye az irányítást.